

PM Uppföljning av regional verksamhet som bedrivs i annan verksamhetsform

Inledning

Kollektivtrafiknämnden har enligt sitt reglemente i uppdrag att bevaka och tillvarata Region Jämtland Härjedalens intresse vid bolags- och föreningsstämmor i följande organisationer: AB Transitio, Norrtåg AB, Samtrafiken i Sverige AB och Svensk Kollektivtrafik. En del i uppdraget är att följa upp den verksamhet som organisationerna bedriver. Nämndens uppföljning av ovanstående verksamheter ska enligt nämndens uppföljningsplan för 2025 ske vid nämndens sammanträde i september.

Denna rapport ska redovisa om verksamheterna bedriver sin verksamhet i enlighet med Region Jämtland Härjedalens beslut och de eventuella avtal som tecknats med verksamheten. Uppföljningen utgår från det ansvar som kollektivtrafiknämnden har enligt gällande *Regler för Region Jämtland Härjedalen som ägare i bolag och medlem i föreningar och förbund* (RS/451/2019).

Uppgifter om de ägarombud och styrelseledamöter som Region Jämtland Härjedalen utsett eller nominerat till respektive organisation återfinns i regionens förtroendemannaregister, Förtroendevalda i Region Jämtland Härjedalen (tromanpublik.se).

AB Transitio

Om AB Transitio

Transitios uppdrag är att anskaffa och förvalta tågfordon för uthyrning till bolagets ägare och tillhandahålla tungt underhåll samt så kallade högvärdeskomponenter till fordonen. Syftet är att genom säkerställande av kompetens, samordning och standardisering skapa mervärden som bidrar till utveckling av regional tågtrafik hos bolagets ägare samt optimerar kostnadseffektiviteten i järnvägstrafiken.

Region Jämtland Härjedalens engagemang i AB Transitio

Ägarbild

Region Jämtland Härjedalen är en av 20 ägare till Transitio AB. Varje delägare äger 5 %. Norrtåg AB hyr tåg genom Transitio AB (med Region Jämtland Härjedalen som mellanled).

Styrdokument

Genom aktieägaravtal har ägarna beslutat om ägardirektiv för bolaget. Ägardirektivet antas av bolagsstämman.

Region Jämtland Härjedalen leasar tåg från AB Transitio genom ett finansiellt leasingavtal. Regionens formella inflytande utövas vid bolagets årsstämma. Transitio har sina huvudsakliga förbindelser med Norrtåg AB men delger Region Jämtland Härjedalen rapporter i enlighet med ägardirektivet.

Uppföljning

Måluppfyllelse

Genom verksamheten bidrar Transitio till genomförandet av Norrtågstrafiken och därmed till de övergripande målen i länets trafikförsörjningsprogram.

Ekonomi

Bolaget finansieras genom uthyrning av fordon. Årsredovisningen för verksamhetsåret 2024 visar på ett resultat om -93 143 kronor, som överförs till tidigare balanserat resultat om -1 149 775 kronor, vilket innebär ett totalt balanserat resultat om -1 242 918 kronor till 2025 års ingående balans.

Årshyran justeras vid behov efter ändrade: finansieringskostnader, kostnader för fordonsförvaltning, avskrivningar på tilläggsinvesteringar eller övriga omkostnader.

Avslutande kommentarer

Verksamheten bedöms bedrivas tillfredsställande ur ett ägarperspektiv.

Norrtåg AB

Om Norrtåg AB

Norrtåg AB:s vision är att Norrtåg tillsammans med övrig kollektivtrafik ska bilda ett väl sammanhållet och effektivt trafiksystem. Trafiken har statlig medfinansiering. Uppdraget är att bedriva persontrafik, genom avtal med trafikföretag eller i egen regi jämte därmed förenlig verksamhet. På Mittbanan trafikerar Norrtåg stråket Sundsvall-Östersund-Storlien.

Ändamålet med bolagets verksamhet är att för kollektivtrafikmyndigheterna bedriva persontrafik med tåg inom respektive region, samt mellan regioner, bland annat enligt överenskommelse med staten, genom Trafikverket.

Region Jämtland Härjedalens engagemang i Norrtåg AB

Ägarbild

Norrtåg AB är ett samägt bolag och ägs med 25 procent vardera av Region Västerbotten, Region Jämtland Härjedalen, Kommunalförbundet Norrbottens läns kollektivtrafikmyndighet, Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län.

Tågtrafiken och verksamheten finansieras av regionerna tillsammans med staten. Kostnaderna för trafik och administration fördelas i enlighet med trafikproduktionen inom respektive region. Region Jämtland Härjedalens ägarbidrag till Norrtåg AB uppgick år 2024 till 42 464 tkr.

Styrdokument

Under 2024 genomfördes en översyn av Norrtågs styrdokument av bolagets ägare och finansiärer. Det resulterade i ett gemensamt framttagande av förslag till bolagsordning, ägardirektiv, aktieägaravtal och samverkansavtal för Norrtåg AB, samt en fristående bilaga till aktieägaravtalet som utgörs av en fördelningsmodell för finansiering av Norrtåg AB. Ambitionen var att uppdatera, förtydliga och renodla informationen i dokumenten. De förslag till nya styrdokument som arbetades fram av ansvariga tjänstepersoner behandlades initialt på ett gemensamt ägarråd den 14 januari. Slutliga förslag till nya styrdokument beslutades sedan av respektive part (KTN/81/2024). De nya styrande dokumenten för Norrtåg AB fastställdes slutligen på bolagets årsstämma 2025-05-22 (KTN/31/2025).

Uppföljning

Måluppfyllelse

Genom verksamheten bidrar Norrtåg AB till de övergripande målen i Regionernas trafikförsörjningsprogram. Norrtåg gör det möjligt att resa, leva och bo i Norrland. Med sex linjesträckningar – från Sundsvall i söder till Kiruna i norr med två armar in mot norska gränsen bygger Norrtåg ihop Norrland.

Norrtåg är ett varumärke för den norrländska dagtågtrafiken. Många av resenärerna pendlar till jobbet eller skolan. Därför ligger merparten av turerna i anslutning till arbetsdagens

början och slut. Norrtåg ska tillsammans med RKM/ länstrafikbolagen i norr svara för att buss- och tågtiderna ska klaffa så bra som möjligt.

Ekonomi

Under första halvåret 2024 var resandeutvecklingen positiv, men tekniska problem i infrastrukturen, problem med biljettsläpp och banarbeten under andra halvan av 2024, medförde att resandet minskade.

Enligt årsredovisningen för 2024 har omsättningen uppgått till 549 217 tkr. Resultat efter finansiella poster uppgick till 3 tkr år 2024.

Under 2025 har bolaget budgeterat med en fortsatt resandeutveckling med 4 % jämfört med 2024.

Avslutande kommentarer

Region Jämtland Härjedalens formella inflytande utövas vid bolagets årsstämma och genom ägarråd.

Verksamheten bedöms bedrivas tillfredsställande ur ett ägarperspektiv.

Samtrafiken i Sverige AB

Om Samtrafiken i Sverige AB

Syftet med verksamheten är att genom samverkan mellan ägarna förbättra för kollektivtrafikresenärer och verka för ökning av det totala kollektivtrafikresandet så att det skapar merintäkter inom varje ägares egen verksamhet. Samtrafikens arbete omfattar i första hand tjänster som gör hela det nationella kollektivtrafknätverket tillgängligt för resenärerna.

Region Jämtland Härjedalens engagemang i Samtrafiken i Sverige AB

Ägarbild

Region Jämtland Härjedalen övertog aktier i Samtrafiken i juli 2020 i samband med att verksamheten inom Länstrafiken i Jämtlands län AB övergick till förvaltning. Samtrafiken ägs gemensamt av 34 trafikoperatörer i Sverige varav samtliga har lika stor andel, resterande 40% aktier ägs av Sveriges Kommunikationer AB, som i sin tur ägs till lika delar av Samtrafiken och SJ AB.

Styrdokument

Verksamheten styrs av konsortialavtal, partneravtal och ägardirektiv.

Uppföljning

Måluppfyllelse

Genom verksamheten bidrar Samtrafiken till att utveckla tjänster inom kollektivtrafikområdet som förbättrar för resenärer och ägare. Därigenom bidrar bolaget till de övergripande målen i länets trafikförsörjningsprogram.

Ekonomi

Årsredovisningen för verksamhetsåret 2023-07-01 till 2024-06-30 visar på ett resultat efter finansnetto på -1 622 tkr för Samtrafiken (koncernen), vilket är en förbättring jämfört med föregående verksamhetsår, då bolaget visade en förlust på -4 483 tkr. Koncernens totala intäkter ökade jämfört med föregående år med 9 564 tkr. Det gjorde dock även kostnaderna och då främst de direkta kostnaderna som ökade med 9 109 tkr.

Avslutande kommentar

Verksamheten bedöms bedrivas tillfredsställande ur ett ägarperspektiv.

Svensk kollektivtrafik

Om Svensk kollektivtrafik

Svensk Kollektivtrafik är bransch- och intresseorganisation för de regionala kollektivtrafikmyndigheterna och länstrafikbolagen i Sverige. Svensk Kollektivtrafik ger stöd och service till medlemmarna samt bedriver lobbying och opinionsbildning för att stärka och utveckla kollektivtrafiken. Organisationen bevakar utvecklingen inom området, koordinerar och fördjupar samverkan mellan medlemmar och företräder medlemmarnas intressen nationellt och internationellt.

Region Jämtlands engagemang i Svensk kollektivtrafik **Föreningens styrning och Region Jämtland Härjedalens representation i styrningen**

Svensk Kollektivtrafik är en ideell förening där Region Jämtland Härjedalen är en av totalt 27 medlemmar. Även Norrtåg AB är medlem i föreningen.

Styrdokument

I stadgarna tydliggörs bland annat föreningens ändamål samt hur föreningen finansieras. Föreningsstämman beslutar, på förslag av styrelsen, om storleken på den årliga ersättningen från medlemmarna. Ersättningen tas ut i form av medlems- och serviceavgifter. Region Jämtland Härjedalens ersättning uppgår till ca. 340 000 kronor per år.

Uppföljning

Ekonomi

I årsredovisningen för 2024 framgår det att resultatet för föreningen Svensk Kollektivtrafik uppgår till -273 821 kronor jämfört med 82 323 kr för 2023. Underskottet överförs i ny räkning och balanserade vinstmedel uppgår till 1 081 167 kr.

För Svensk Kollektivtrafik Service AB uppgår resultatet år 2024 till 2 336 045 kronor. Årets vinst disponeras så att i ny räkning överförs 11 445 278 kronor.

Avslutande kommentarer

Verksamheten bedöms bedrivas tillfredsställande ur ett ägarperspektiv.